

**«Қарағанды облысы білім басқармасының
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
Қабден Шыңғысов атындағы №5 жалпы білім
беретін мектебі» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің
Педагогикалық әдебі**

Педагогикалық әдеп қағидалары 1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Педагогикалық әдеп қағидалары (бұдан әрі - Педагогикалық әдеп) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының және «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының ережелеріне сәйкес әзірленді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының жалпыға бірдей танылған адамгершілік қағидағтары мен нормаларына негізделген.

2. Педагогикалық әдеп білім беру ұйымдарының педагогтері басшылыққа алатын педагогикалық әдеп қағидағтары мен нормаларының жалпы жиынтығын білдіреді.

3. Педагогикалық әдеп ережелерін педагогтердің білуі және сақтауы олардың кәсіби қызметі мен еңбек тәртібі сапасын бағалау өлшемшарттарының бірі болып табылады.

4. Педагогикалық әдеп мәтіні білім беру процесінің қатысушылары үшін белгілі бір қолжетімді орында орналастырылады.

5. Педагогке қатысты талқылаулар және олардың негізінде қабылданған шешімдер педагогтің жазбаша келісімімен ғана жария етілуі мүмкін.

2-тарау. Педагогикалық әдептің негізгі қағидағтары

6. Педагогикалық әдептің негізгі қағидағтары мыналар болып табылады:

1) адалдық:

педагогтің адалдығы олардың оқыту мен тәрбиелеу нәтижесіне, өз қызметіндегі түзетулерді жүзеге асыра білуіне, сынға және рефлексияға қабілетін дамытуға, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), әріптестерінің кез келген пікірі үшін ашықтығына жауапкершілігін білдіреді;

2) әділдік:

педагогтің әділдігі оның бағалау қызметінің ашықтығын, олардың құрған білім беру ортасының айқындылығын білдіреді. Әділдік педагогке білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), әріптестерінің құқығын бұзуға тыйым салады;

3) жеке тұлғаның абыройын және қадір-қасиетін құрметтеу:

педагог өзінің кәсіби назарындағы объектілер болып табылатын білім алушылар мен тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), адамдардың абыройы мен қадір-қасиетін құрметтейді, олармен қарым-қатынас жасауда әдепті болады. Ол баланың дамуын шынымен қалап, оған әрқашан көмектесуге дайын екендігін білдіріп, білім алушы мен тәрбиеленушінің жеке басының өсуіне ықпал ету мақсатында білім алушының жетістіктерін (жетіспеушілігін) бағалауда сыпайылықты қамтамасыз етеді.

Білім беру процесінің қатысушыларына қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін қолдануға жол бермейді;

4) патриотизм:

педагог өз Отаны - Қазақстан Республикасына, тарихына, дәстүрлеріне және тіліне адал және сүйіспеншілікпен қарайды. Қазақстан Республикасының мәдени және тарихи дәстүрлерін сақтайды, бұл қарым-қатынасты білім алушыларға береді.

5) жалпы адами құндылықтарды құрметтеу және төзімділік:

Педагог жалпы адами құндылықтардың басымдылығын мойындай отырып, әрбір ұлт мәдениетінің ерекшелігіне, құндылығына және қадір-қасиетіне құрметпен қарайды.

Педагог ұлтаралық қатынастар мәдениетін тәрбиелейді, білім алушыларды жасына, жынысына, тіліне, ұлтына, діни көзқарасына, азаматтығына, шығу тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүлктік жағдайына немесе өзге де кез келген жағдайларға қарамастан барлық ұлттар мен барлық адамдардың құқығы мен қадір-қасиетін құрметтеуге үйретеді;

Педагогтің толеранттылығы білім алушылар мен тәрбиеленушілерге, олардың ата-аналарына (заңды өкілдеріне) төзімділікті, олардың әлеуметтік, лауазымдық және мүлктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, мәдениетке, наным-сеніміне, туған жері мен тұрғылықты жеріне төзімділікті, сондай-ақ жұмыста білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жетілмегенін түсіне және ескере білуді көздейді.

Педагог мектеп ұжымында сенім білдіру және құрметтеу ахуалын жасауға ықпал етеді;

6) кәсіби ынтымақтастық:

педагог кәсіптің беделі туралы ойлайды, әріптестерінің абыройы мен қадір-қасиетін құрметтейді, мұғалімнің беделіне нұқсан келтіретін іс-әрекеттерге жол бермейді.

Қандай да бір нысанда өз әріптестерінің сенімін теріс пайдалануға, олардың кәсіби міндеттерін атқаруына кедергі жасауға, оларға қандай да бір шығын келтіруге жол бермейді. Педагог өз әріптестерінің теориялық және әдістемелік шеберлік деңгейін арттыруға, шығармашылық қабілетін дамытуға жәрдем көрсетеді, қиын жағдайға тап болған әріптестеріне көмекке келеді. Кәсіби ынтымақтастық жалғандық пен әділетсіздікті ақтауға қызмет етпейді;

7) үздіксіз кәсіби даму:

педагог өзінің кәсіби шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін жетілдіреді.

3-тарау. Педагогикалық әдептің негізгі нормалары

7. Педагогтер қызметтік және қызметтік емес уақытта:

1) педагогикалық әдептің негізгі принциптерін сақтайды;

2) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді жоғары адамгершілік рухына, ата-аналарына, этномәдени құндылықтарға құрмет көрсетуге, қоршаған әлемге ұқыпты қарауға тәрбиелеуге мүмкіндік жасайды;

3) білім алушыларға Отанына - Қазақстан Республикасына құрметпен карауды үйретеді, патриотизм рухын ұялатады;

4) Қазақстан Республикасы педагогінің жоғары атағының беделін түсіруге мүмкіндік туғызатын іс-әрекеттерді жасауға жол бермейді;

5) өзінің қызметтік міндеттерін адал және сапалы орындайды;

6) өзінің кәсіби шеберлігін үздіксіз жетілдіреді, өз бетінше білім алу және өзін-өзі жетілдірумен белсенді түрде айналысады;

7) еңбек тәртібін бұлжытпай сақтайды;

8) білім беру ұйымының мүлкіне ұқыпты қарайды және оны жеке мақсатта пайдаланбайды;

9) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша шаралар қабылдайды, өзінің шыншыл, адал және әділ мінез-құлқымен үлгі болады;

10) қызметтік ақпараттарды пайдакүнемдік және өзге де жеке мақсаттарда пайдалануға жол бермейді;

11) өзі үлгі бола отырып, ұжымда тұрақты және жағымды моральдық-психологиялық жағдай қалыптастыруға мүмкіндік жасайды;

12) өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезеңінде іскерлік киім үлгісін ұстанады;

13) педагог мәртебесін пайдакүнемдік және өзге де жеке мақсаттарда пайдаланудан аулақ болады;

14) өз қызметінде академиялық адалдық принциптерін мүлтіксіз сақтайды, соның ішінде академиялық ортада адалдық пен өзара сыйластық қалыптастыратын негізгі институционалдық құндылық ретінде академиялық адалдықты қамтамасыз етеді, педагогтің академиялық мәдениетті қалыптастыруға ықпал ететін тәлімгер ретінде өзінің білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне құрмет көрсету, білім беру процесіне қатысушыларды академиялық адалдықтың жоғары стандарттарын алға жылжытуға және қорғауға ынталандыру және көтермелеу, педагогтің пәннің нақты саясатын, білім алушылардан күтілетін талаптарды анықтауы, білім алушылардың жауапкершілігін қамтамасыз ету және олардың академиялық адалдық қағидалары мен стандарттарын бұзғаны үшін пәрменді шаралар қабылдау, білім алушыларға білім беру, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсететін және академиялық әділетсіздік танытуға мүмкіндік бермейтін академиялық орта құру;

15) материалдарды БАҚ-та, оның ішінде интернет-басылымдарда жариялайды, жеке тұлға ретінде өз атынан ғана көпшілік алдында сөйлейді, бұл ретте педагогтің жоғары атағына нұқсан келтірмей, пікірталасты дұрыс түрде жүргізуді қамтамасыз етеді, мемлекеттің лауазымды тұлғаларының атына сындарлы емес сыннан және әдепсіз пікірден тартынады, жариялауға рұқсат етілмеген қызметтік ақпаратты ашпайды, қоғамда педагогтің жоғары атағына нұқсан қелтірмейді;

16) білім беру ұйымының атынан бұқаралық сөз сөйлеулер, БАҚ жарияланымдары осы ұйымның басшысымен келісіледі;

17) әлеуметтік желілерде тексерілмеген және (немесе) дәйексіз және (немесе) әдепсіз ақпаратты таратпайды, қоғамда педагогтің жоғары атағын нығайтуға ықпал етеді;

18) білім және ғылым саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыруға ықпал етеді;

19) білім алушы мен тәрбиеленушінің жетістіктерінің (жетістікке жетпеуінің), оның әлеуметтік жағдайының, ата-анасының (заңды өкілдерінің) жұмыс орнының құпиялылығын қамтамасыз етеді және бұл мәліметтер кәмелетке толмаған білім алушы мен тәрбиеленушінің ата-аналарының (заңды өкілдерінің) немесе кәмелетке толған білім алушы мен тәрбиеленушінің жазба келісімімен ғана жария етіледі.

8. Білім беру процесіне қатысушылармен қарым-қатынас жасауда педагогтер:

1) жасына, жынысына, ұлтына, діни сеніміне, азаматтығына, шығу тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайларына немесе кез келген өзге де мән-жайларға қарамастан адамның құқығын, абыройы мен қадір-қасиетін құрметтейді;

2) білім беру процесіне қатысушыларға есімін атап, құрметті және мәдени түрде, сондай-ақ жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтай отырып жүгінеді, білім беру процесіне қатысушылардың аты-жөнін жазуда және айтуда ерікті түрде бұрмалау фактілеріне жол бермейді;

3) білім беру процесіне қатысушыларға қатысты қаржылық және өзге де бопсалау фактілеріне жол бермейді, өз әріптестерінің тарапынан осындай әрекеттердің жолын кесуге күш салады;

4) өз іс-әрекетімен қоғам тарапынан дәлелді сындарға жол бермейді, оған сабырлылықпен қарайды, өзінің кәсіби қызметіндегі кемшіліктерді жою және оны жақсарту үшін сындарлы сынды пайдаланады;

5) білім беру процесінің қатысушыларына кәсіби қолдау көрсетеді;

6) педагогикалық әдептің бұзылуына шағым жасаған адамдарды кемсітпейді.

9. Әріптестермен қарым-қатынас жасауда педагогтер:

1) жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларын, сыпайылық пен биязылықты сақтайды;

2) басқа педагогтің кәсіби біліктілігіне көпшілік алдында күмән келтірмейді;

3) дәйексіз және дәлелсіз шағымдардан бас тартады, педагогикалық әдіптің бұзылғанына шағым жасаған адамға қарсы жауап шараларын қабылдамайды.

10. Педагогикалық этиканы бұзғаны үшін педагогтер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапкершілікке тартылады.

11. Педагогикалық әдепті сақтау мониторингі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен білім беру ұйымдарының тиісті Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңестері жүзеге асырады.

Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңестің жұмысын ұйымдастырудың үлгілік қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалар педагогикалық әдеп жөніндегі кеңестің қызметін ұйымдастыруды анықтайды.

Педагогикалық әдеп жөніндегі кеңес (бұдан әрі - Кеңес) білім беру ұйымдарында құрылатын және педагогтердің педагогикалық әдепті сақтауы мәселелерін қарайтын алқалы орган болып табылады.

Білім беру ұйымдарының педагогикалық әдеп жөніндегі кеңесіне педагогтердің педагогикалық әдепті сақтауы мәселелері бойынша жеке және заңды тұлғалар жүгіне алады.

2. Кеңес өз қызметін «Білім туралы», «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарына, осы Қағидаларға, өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырады және объективтілік пен әділдік, әдептілік қағидаттарын басшылыққа алады.

2-тарау. Кеңестің негізгі міндеттері мен өкілеттіктері

3. Кеңестің негізгі міндеттері:

1) педагогикалық әдептің бұзылу мониторингі, профилактикасы және оның алдын алу;

2) білім беру ұйымы ұжымының адамгершілік-психологиялық ахуалын жақсартуға, педагогикалық әдептің бұзылуына байланысты даулы жағдайларды реттеуге ықпал ету;

3) педагогтердің жауапкершілігі туралы мәселені дұрыс қарау үшін қажетті және жеткілікті мән-жайларды жан-жақты, толық және объективті зерттеу;

4) педагогикалық әдепті бұзуда ықпал ететін себептер мен жағдайларды қарау және олардың негізінде білім беру ұйымының басшысына ұсынымдар әзірлеу болып табылады.

4. Кеңес өз құзыреті шегінде:

1) өз отырыстарында педагогтер мен қаралатын мәселелерге қатысы бар тұлғаларды тыңдайды;

2) білім беру ұйымының алдында тұрған міндеттерді орындау үшін қажетті құжаттарды, материалдарды және ақпаратты сұратады;

3) педагогтер мен қаралып отырған мәселелерге қатысы бар адамдардан түсіндірмелер және (немесе) түсініктемелер талап етеді;

4) педагогикалық әдепті бұзу фактілеріне тексеріс жүргізу туралы білім беру ұйымының басшысына ұсыныстар енгізеді;

5) білім беру ұйымының басшысына еңбек тәртібін нығайту, педагогикалық әдептің бұзылуының алдын алу бойынша ұсыныстар енгізеді;

6) білім беру ұйымы басшысының карауына педагогикалық әдепті бұзғаны үшін жауапкершілік туралы ұсыныстар енгізеді;

7) Кеңестің ұсынымдарын тиісті түрде қарастырмаған білім беру ұйымының лауазымды тұлғаларының жауапкершілігін карау туралы ұсыныстармен құзыретті мемлекеттік органдарға немесе тиісті лауазымды тұлғаларға жүгінеді;

8) тараптарды татуластыру бойынша жұмыс жүргізеді.

3-тарау. Кеңес қызметін ұйымдастыру

5. Кеңестің өкілеттік мерзімі үш жылды құрайды.

6. Кеңес төрағадан, хатшыдан және Кеңестің басқа да мүшелерінен тұрады. Кеңес мүшелерінің саны тақ болуы және 7 адамнан кем болмауы тиіс (Кеңес хатшысын есептемегенде).

7. Кеңеске келесі тұлғалар кіреді:

1) білім басқармаларының (бөлімдерінің) өкілдері, білім беру саласында қызметін жүзеге асыратын кәсіподақтардың және (немесе) үкіметтік емес ұйымдардың және (немесе) қоғамдық бірлестіктердің өкілдері;

2) кемінде екі педагог;

3) құрметті демалысқа шыққан педагогтер.

Білім беру ұйымының басшысы, білім беру ұйымының басқарушылық, әкімшілік, қосалқы персоналының қызметкерлері, осы білім беру ұйымының білім алушылары мен тәрбиеленушілерінің ата-аналары Кеңес құрамына оның мүшелері ретінде енгізілмейді. Бұл ретте Кеңес хатшысы ретінде білім беру ұйымының басқарушылық, әкімшілік, қосалқы персоналының қызметкерлеріне жол беріледі.

8. Кеңес құрамына:

1) сот әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп таныған;

2) сот белгілі бір мерзім ішінде мемлекеттік лауазымдарды атқару құқығынан айырган;

3) мемлекеттік қызметке кір келтіретін тәртіптік теріс қылығы үшін жұмыстан босатылған;

4) бұрын сотталған немесе қылмыс жасағаны үшін қылмыстық жауаптылықтан Қазақстан Республикасы Қылмыстық-процестік кодексінің 35-бабының бірінші бөлігі 3), 4), 9), 10) және 12) тармақтарының немесе 36-бабының негізінде босатылған;

5) азаматтың қатарынан үш және одан да көп сағат ішінде дәлелді себепсіз жұмыста (қызметте) болмауы негізінде жұмыстан шығарылған жағдайларды қоспағанда, құқық қорғау органдарынан, арнаулы мемлекеттік органдар мен соттардан, әскери қызметтен теріс себептер бойынша босатылған адамдар кірмейді.

9. Кеңес білім беру ұйымының педагогикалық кеңесінде сайланады.

10. Білім беру ұйымының басшысы:

1) Кеңесті қалыптастыру кезінде заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді;

2) Кеңесті уақтылы сайлау үшін қажетті рәсімдерді өткізуді қамтамасыз етеді;

3) Кеңес жұмысына жағдай жасайды және жәрдем көрсетеді.

11. Кеңес құрамы білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен бекітіледі.

12. Кеңестің төрағасы мен хатшысы бірінші отырыста Кеңес құрамынан көпшілік дауыспен сайланады.

13. Кеңес хатшысы Кеңестің дауыс беруіне және кеңес отырысына шығарылатын мәселелерді талқылауға қатыспайды.

Кеңес хатшысы Кеңестің іс қағаздарын жүргізуді қамтамасыз ететін тұлға болып табылады: мүшелер мен шақырылған адамдарды кеңес отырысының өткізілетін күні мен орны туралы хабарлар ету, Кеңестің жұмыс жоспарының жобасын жасау, хаттама жүргізу және оны сақтау, өтініштер мен ұсыныстарды қабылдау, сондай-ақ Кеңестің атына келіп түсетін хаттарды тіркеу.

Кеңес хатшысы Кеңес шешімдерінің орындалу мониторингін қамтамасыз етеді және олардың нәтижелері туралы кеңес мүшелеріне жеткізеді.

14. Кеңес төрағасы Кеңес отырыстарын шақырады және күн тәртібін белгілейді.

Кеңестің мүшелері:

1) отырыстардың күн тәртібі бойынша ұсыныстар енгізеді;

2) Кеңес отырыстарына материалдар мен оның шешімдерінің жобаларын дайындауға қатысады;

3) Кеңес қарайтын мәселелерді талқылауға қатысады.

Кеңестің кезектен тыс отырысы төрағаның шешімі бойынша және (немесе) білім беру ұйымы басшысының ұсынысы бойынша және (немесе) Кеңес мүшелерінің жалпы санының үштен бірінен астамының бастамасы бойынша өткізілуі мүмкін.

15. Педагогикалық әдепті сақтау туралы мәселе қаралған кезде педагогтің:

1) қаралып отырған мәселе туралы ақпаратты жазбаша түрде алуға;

2) қаралып отырған мәселе бойынша барлық материалдармен танысуға;

3) өз құқықтары мен заңды мүдделерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жеке өзі немесе өкілі арқылы заңға қайшы келмейтін барлық тәсілдермен қорғауға;

4) шешімді жазбаша түрде алуға;

5) қабылданған шешімге Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасауға құқығы бар.

16. Кеңес мүшесінің қызметі осы Қағидалардың 8-тармағында көзделген мән-жайлар туындаған жағдайда, сондай-ақ Кеңес мүшесі қайтыс болған жағдайда тоқтатылады.

17. Кеңестің шешімі бойынша Кеңес мүшесі оның құрамынан:

1) уақытша еңбекке жарамсыздық жағдайында болған, мемлекеттік немесе қоғамдық міндеттерді орындау үшін жұмыстан босатылған, демалыста, іссапарда болған уақытты қоспағанда, Кеңес отырыстарына жыл ішінде үш реттен артық қатыспаған;

2) Кеңес мүшесі Кеңес құрамынан шығу туралы өтініш берген;
3) педагогке қатысты талқылау мәліметтері оның жазбаша келісімінсіз жария етілген;

4) осы Қағидалардың 16-тармағында көзделген;

5) осы қағидалардың 19-тармағының талаптары бұзылған жағдайларда шығарылуы мүмкін.

18. Кеңес отырысы:

1) егер оған Кеңес мүшелерінің жалпы санының кемінде үштен екісі қатысса, заңды деп саналады;

2) жұмыс жоспарына сәйкес, бірақ тоқсанына бір реттен кем емес, сондай-ақ өтініштер мен шағымдардың түсуіне қарай өткізіледі;

3) Кеңестің күн тәртібі мен күні туралы қызметкерлерді, сондай-ақ мүдделі тұлғаларды Кеңес хатшысы оны өткізгенге дейін күнтізбелік 7 күннен кешіктірмей хабардар етеді.

Кеңес мүшелері оның отырыстарына ауыстыру құқығынсыз қатысады.

19. Кеңес мүшесі, егер ол не онымен бірге тұратын жақын туыстары өзіне қатысты іс қаралатын адаммен туыстық қатынастармен байланысты болса, не аталған адамға қызметтік немесе өзге де тәуелді болса, іс бойынша талқылауға және дауыс беруге қатыса алмайды. Кеңес мүшесі тиісті іс бойынша талқыланғанға және Кеңес дауыс бергенге дейін осы мән-жайлар туралы Кеңес мүшелеріне хабарлайды.

20. Кеңес отырысқа қатысып отырған Кеңес мүшелері санының қарапайым көпшілік дауысымен шешім қабылдайды. Дауыстар тең болған жағдайда төрағалық етушінің дауысы шешуші болып табылады. Кеңес мүшелері дауыс беру кезінде қалыс қала алмайды.

21. Кеңес төрағасы болмаған жағдайда оның тапсырмасы бойынша Кеңес мүшелерінің бірі төрағаның міндеттерін атқарады.

22. Кеңес отырысы хаттама түрінде ресімделеді, оған Кеңестің төрағасы мен хатшысы қол қояды. Кеңес отырысының хаттамасы - Кеңес отырысының барысын және онда қабылданған ұсынымдарды көрсететін ресми жазбаша құжат. Хаттама білім беру ұйымында сақталуы тиіс және білім беру ұйымының істер номенклатурасына енгізілуі тиіс.

23. Қарау үшін өзге субъектілерден, лауазымды адамдардан ақпарат алу талап етілмейтін жеке және (немесе) заңды тұлғаның өтініші келіп түскен күнінен бастап күнтізбелік он бес күн ішінде Кеңесте каралады.

Қарау үшін өзге субъектілерден, лауазымды адамдардан ақпарат алу талап етілетін жеке және (немесе) заңды тұлғаның өтініші келіп түскен күнінен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде Кеңесте каралады және ол бойынша шешім қабылданады.

Оны қараудың қорытындылары туралы өтініш берушіге отырыстың өзінде не оны Кеңестің хатшысы қарау қорытындылары бойынша дереу хабарлауы тиіс.

24. Педагогке қатысты істі қарау:

1) еңбекке уақытша жарамсыздық;

2) демалыста немесе іссапарда болған;

3) мемлекеттік немесе қоғамдық міндеттерді орындау уақытында өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан босатылған;

4) даярлауда, қайта даярлауда, біліктілікті арттыру курстарында және тағылымдамада болған кезеңде тоқтатылады.

25. Хатшы жауапкершілікке тартылатын адамдарға Кеңес отырысының өткізілетін орны мен уақыты туралы күнтізбелік 7 күннен кешіктірмей хабарлау жөнінде шаралар қабылдайды.

Кеңес отырысында істі қарау, егер жауапкершілікке тартылатын адамдарға Кеңес отырысының уақыты мен орны туралы отырыс өткізілгенге дейін кемінде үш күн бұрын тиісті түрде хабарланған болса, олардың қатысуынсыз жүргізілуі мүмкін.

26. Осы Қағидаларда тиісті хабарлау деп адамды хатпен, тапсырыс хатпен немесе жеделхат арқылы хабардар ету танылады, ол өзіне немесе онымен бірге тұратын кәмелетке толған отбасы мүшелерінің біріне колхат арқылы не хабарламаның немесе шақырудың тіркелуін қамтамасыз ететін өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып тапсырылады.

27. Отырыста педагогтің жауапкершілігі мәселесін қарау кезінде Кеңес мына мәселелерді шешеді:

1) педагогтің жауапкершілігін қарау үшін негіз болып табылатын нақты іс-әрекет (әрекетсіздік) орын алды ма;

2) бұл іс-әрекет (әрекетсіздік) әдепті бұзу болып табылады ма;

3) бұл әдепті бұзу педагог тарапынан жасалды ма;

4) педагогтің осы бұзушылықты жасауда кінәсі бар ма.

28. Істі қарау қорытындылары бойынша Кеңес білім беру ұйымының басшысына педагогке тиісті жаза қолдануды және (немесе) қолданбауды ұсынады.

29. Кеңестің шешімі ұсынымдық сипатта болады.

30. Білім беру ұйымының басшысы Кеңестің ұсынымын қарау кезінде еңбек және өзге де заңнама талаптарына сәйкес шешім қабылдайды.

31. Педагогке қатысты талқылаулар және олардың негізінде қабылданған шешімдер оның жазбаша келісімімен ғана жариялануы мүмкін.

Кеңес хатшысы өтініш берушіге оның өтінішін заңнамада белгіленген мерзімде қарау нәтижелерін жазбаша хабарлайды.

Бұл ретте, өтініш берушіні «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 4-тармағының және осы Қағидалардың 31-тармағының талаптарын сақтау қажеттігі туралы хабардар етеді.

Педагогическая этика
коммунального государственного учреждения
«Общеобразовательная школа №5 имени
Кабдена Шынгысова отдела образования
города Жезказгана управления образования
Карагандинской области»

Правила педагогической этики

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Правила педагогической этики (далее - педагогическая этика) разработаны в соответствии с положениями Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании» и Закона Республики Казахстан от 27 декабря 2019 года «О статусе педагога», а также основаны на общепризнанных нравственных принципах, а также нормах Республики Казахстан.

2. Педагогическая этика представляет собой свод общих принципов и норм педагогической этики, которыми руководствуются педагоги организаций образования.

3. Знание и соблюдение педагогами положений педагогической этики является одним из критериев оценки качества их профессиональной деятельности и трудовой дисциплины.

4. Текст педагогической этики размещается в доступном для участников образовательного процесса месте.

5. Разбирательства в отношении педагога и принятые на их основании решения могут быть преданы гласности только с его письменного согласия.

Глава 2. Основные принципы педагогической этики

6. Основными принципами педагогической этики являются:

1) добросовестность:

добросовестность педагога предполагает его ответственность за результат обучения и воспитания, умение осуществлять коррективы в своей деятельности, развитую способность к критике и рефлексии, открытость для любых мнений, обучающихся и воспитанников, их родителей (законных представителей), коллег;

2) честность:

честность педагога предполагает открытость его оценочной деятельности, прозрачность создаваемой им образовательной среды. Честность запрещает педагогу нарушать права обучающихся и воспитанников, их родителей (законных представителей), коллег;

3) уважение чести и достоинства личности:

Педагог уважает честь и достоинство обучающихся и воспитанников, их родителей (законных представителей), людей, которые становятся объектами его профессионального внимания, тактичен в общении с ними. Он искренне желает развития ребенка, проявляет готовность всегда прийти ему на помощь, обеспечивает деликатность в оценке успехов (неуспехов) обучающегося и воспитанника с целью содействия развитию его личностного роста.

Не допускается применение методов физического, морального и психологического насилия по отношению к участникам образовательного процесса;

4) патриотизм:

Педагог преданно и с любовью относится к своей Родине - Республике Казахстан, истории, традициям и языку. Сохраняет культурные и исторические традиции Республики Казахстан, передает это отношение обучающимся и воспитанникам.

5) уважение общечеловеческих ценностей и толерантность:

Признавая приоритет общечеловеческих ценностей, педагог с уважением относится к особенностям, ценностям и достоинству каждой национальной культуры.

Педагог воспитывает культуру межнациональных отношений, пробуждает у обучающихся уважение прав и достоинства всех наций и всех людей вне зависимости от возраста, пола, языка, национальности, вероисповедания, гражданства, происхождения, социального, должностного и имущественного положения или любых иных обстоятельств;

Толерантность педагога предполагает терпимость к обучающимся и воспитанникам, их родителям (законным представителям), терпимость к их социальному, должностному и имущественному положению, полу, расе, национальности, языку, отношению к религии, культуре, убеждениям, месту рождения и жительства, а также умение понимать и учитывать в работе несовершенства обучающихся и воспитанников.

Педагог способствует созданию климата доверия и уважения в школьном коллективе;

6) профессиональная солидарность:

Педагог заботится о престиже профессии, уважает честь и достоинство коллег, не допускает действий, наносящих ущерб авторитету учительства. Не допускается в какой бы то ни было форме злоупотреблять доверием своих коллег, мешать им выполнять профессиональные обязанности, наносить им какой-либо ущерб. Педагог оказывает содействие коллегам в повышении уровня теоретического и методического мастерства, в развитии творческих способностей, приходит на помощь к коллегам, попавшим в беду. Профессиональная солидарность не может служить оправданием неправды и несправедливости;

7) непрерывность профессионального развития:

Педагог совершенствует свое профессиональное мастерство, интеллектуальный, творческий и общенаучный уровень.

Глава 3. Основные нормы педагогической этики

7. Педагоги в служебное и неслужебное время:

1) соблюдают основные принципы педагогической этики;

2) способствуют воспитанию обучающихся и воспитанников в духе высокой нравственности, уважения к родителям, этнокультурным ценностям, бережного отношения к окружающему миру;

3) прививают обучающимся уважительное отношение к Родине - Республики Казахстан, вселяют дух патриотизма.

4) не допускают совершения действий, способных дискредитировать высокое звание педагога Республики Казахстан;

5) добросовестно и качественно исполняют свои служебные обязанности;

6) непрерывно совершенствуют свое профессиональное мастерство, активно занимаются самообразованием и самосовершенствованием;

7) неукоснительно соблюдают трудовую дисциплину;

8) бережно относятся к имуществу организации образования и не используют его в личных целях;

9) принимают меры по предупреждению коррупции, своим личным поведением подают пример честности, беспристрастности и справедливости;

10) не допускают использования служебной информации в корыстных и иных личных целях;

11) личным примером способствуют созданию устойчивой и позитивной морально-психологической обстановки в коллективе;

12) придерживаются делового стиля в одежде в период исполнения своих служебных обязанностей;

13) избегают использование своего статуса педагога в корыстных и иных личных целях;

14) в своей деятельности неукоснительно соблюдают принципы академической честности, в том числе обеспечение академической честности как основной институциональной ценности, формирующей честность и взаимоуважение в академической среде, проявлять уважение педагогом к своим обучающимся и воспитанникам как наставник, способствующий формированию академической культуры, поощрять и стимулировать участников образовательного процесса к продвижению и защите высоких стандартов академической честности, определение педагогом четкой политики дисциплины, ожидаемых требований от обучающихся, обеспечение ответственности обучающихся и принятие действующих мер за нарушение ими принципов и стандартов академической честности, создание академической среды, которая оказывает образовательную, социальную и психологическую поддержку обучающимся и не позволяет проявлять академическую нечестность;

15) публикуют материалы в СМИ, в том числе интернет-изданиях, выступают публично только от собственного имени как частного лица, при этом обеспечивают ведение дискуссии в корректной форме, воздерживаются от неконструктивной критики и неэтичных высказываний, не разглашают служебную информацию, которая не разрешена к обнародованию, не подрывают высокого звания педагога в обществе;

16) публичные выступления, публикации СМИ от имени организации образования согласовывают с руководителем данной организации;

17) в социальных сетях не распространяют непроверенную и (или) недостоверную, и (или) неэтичную информацию, способствуют укреплению в обществе высокого звания педагога;

18) способствуют реализации государственной политики в области образования и науки;

19) обеспечивают конфиденциальность успехов (неуспехов) обучающегося и воспитанника, его социального положения, места работы родителей (законных представителей), и данные сведения разглашаются только с письменного согласия родителей (законных представителей) несовершеннолетнего обучающегося и (или) воспитанника, либо с письменного согласия совершеннолетнего обучающегося и (или) воспитанника.

8. В отношениях с участниками образовательного процесса педагоги:

1) уважают права, честь и достоинство человека независимо от возраста, пола, национальности, вероисповедания, гражданства, происхождения, социального, должностного и имущественного положения или любых иных обстоятельств;

2) обращаются к участникам образовательного процесса по имени, в уважительной форме, а также с соблюдением общепринятых морально-этических норм, не допускают фактов произвольного искажения в написании и произношении имен участников образовательного процесса;

3) не допускают фактов финансовых и иных вымогательств по отношению к участникам образовательного процесса, прилагают усилия по пресечению таких действий со стороны своих коллег;

4) своими действиями не дают повода для обоснованной критики со стороны общества, терпимо относиться к ней, используют конструктивную критику для устранения недостатков и улучшения своей профессиональной деятельности;

5) оказывают профессиональную поддержку участникам образовательного процесса;

6) не подвергают дискриминации лиц, обратившихся с жалобой на нарушение педагогической этики;

9. В отношениях с коллегами педагоги:

1) соблюдают общепринятые морально-этические нормы, вежливы и корректны;

2) не ставят публично под сомнение профессиональную квалификацию другого педагога.

3) воздерживаются от голословных и бездоказательных жалоб и обращений, не принимают ответных мер против лица, который обратился с жалобой на нарушение педагогической этики.

10. За нарушение педагогической этики педагоги в соответствии с законодательством Республики Казахстан привлекаются к ответственности.

11. Мониторинг соблюдения педагогической этики осуществляют соответствующие Советы по педагогической этике организации образования в порядке, определенном законодательством Республики Казахс

**Типовые правила организации работы
совета по педагогической этике****Глава 1. Общие положения**

1. Настоящие Правила определяют организацию деятельности совета по педагогической этике.

Совет по педагогической этике (далее – Совет) является коллегиальным органом, создаваемый в организациях образования, рассматривающий вопросы, соблюдения педагогами педагогической этики.

В Совет по педагогической этике организации образования могут обращаться физические и юридические лица по вопросам соблюдения педагогами педагогической этики.

2. Совет осуществляет свою деятельность в соответствии с Законами Республики Казахстан «Об образовании», «О статусе педагога», настоящими Правилами, иными нормативными правовыми актами и руководствуется принципами объективности и справедливости, этичности.

Глава 2. Основные задачи и полномочия Совета

3. Основными задачами Совета являются:

1) мониторинг, профилактика и предупреждение нарушений педагогической этики;

2) способствование улучшению нравственно-психологического климата коллектива организации образования, урегулированию конфликтных ситуаций, связанных с нарушениями педагогической этики;

3) всестороннее, полное и объективное исследование обстоятельств, необходимых и достаточных для правильного рассмотрения вопроса об ответственности педагогов;

4) рассмотрение причин и условий, способствующих нарушению педагогической этики, и выработка на их основе рекомендаций руководителю организации образования.

4. Совет в пределах своей компетенции:

1) заслушивает на своих заседаниях педагогов и лиц причастных к рассматриваемым вопросам;

2) запрашивает документы, материалы и информацию организации образования, необходимые для выполнения стоящих перед ним задач;

3) истребует объяснения и (или) пояснения у педагогов и лиц причастных к рассматриваемым вопросам;

4) вносит предложения руководителю организации образования о проведении проверки фактов нарушения педагогической этики;

5) вносит руководителю организации образования рекомендации по укреплению дисциплины труда, профилактике нарушений педагогической этики;

6) вносит на рассмотрение руководителю организации образования, рекомендации об ответственности за нарушения педагогической этики;

7) обращается к компетентным государственным органам или соответствующим должностным лицам с предложениями о рассмотрении ответственности должностных лиц организации образования, не рассмотревших надлежащим образом рекомендации Совета.

8) проводит работу по примирению сторон.

Глава 3. Организация деятельности Совета

5. Срок полномочий Совета составляет три года.

6. Совет состоит из председателя, секретаря и других членов Совета. Число членов Совета должно быть нечетным и составлять не менее 7 человек (без учета секретаря Совета).

7. В Совет входят следующие лица:

1) представители управлений (отделов) образования, представители профсоюзов и (или) неправительственных организаций и (или) общественных объединений, осуществляющих деятельность в отрасли образования;

2) не менее двух педагогов;

3) педагоги, вышедшие на заслуженный отдых.

Руководитель организации образования, работники управленческого, административного, вспомогательного персонала организации образования, родители обучающихся и воспитанников данной организации образования не могут быть включены в состав Совета в качестве его членов. При этом в качестве секретаря Совета допускаются работники управленческого, административного, вспомогательного персонала организации образования.

8. В состав Совета не входят лица:

1) признанные судом недееспособным или ограниченно дееспособным;

2) лишенные судом права занимать государственные должности в течение определенного срока;

3) уволенные за дисциплинарный проступок, дискредитирующий государственную службу;

4) ранее судимые или освобожденные от уголовной ответственности за совершение преступления на основании пунктов 3), 4), 9), 10) и 12) части первой статьи 35 или статьи 36 Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан;

5) уволенные по отрицательным мотивам из правоохранительных органов, специальных государственных органов и судов, воинской службы, за исключением случаев увольнения лица на основании отсутствия на работе (службе) без уважительной причины в течение трех и более часов подряд.

9. Совет избирается на педагогическом совете организации образования.

10. Руководитель организации образования:

1) обеспечивает соблюдение требований законодательства при формировании Совета;

2) обеспечивает проведение процедур, необходимых для своевременного избрания Совета;

3) создает условия и оказывает содействие в работе Совета.

11. Состав Совета утверждается приказом руководителя организации образования.

12. Председатель и секретарь Совета избираются большинством голосов из состава Совета на первом заседании.

13. Секретарь Совета не принимает участие в голосовании Совета и обсуждении вопросов, выносимых на заседание Совета.

Секретарь Совета является лицом, обеспечивающим ведение делопроизводства Совета: извещение членов и приглашенных лиц, о дате и месте проведения заседания Совета, составление проекта плана работы Совета, ведение протокола и ее хранение, прием заявлений и предложений, а также регистрацию писем, поступающих на имя Совета.

Секретарь Совета обеспечивает мониторинг исполнения решений Совета и доводит об их результатах исполнения членам Совета.

14. Председатель Совета созывает заседания Совета и определяет повестку дня.

Члены Совета:

1) вносят предложения по повестке дня заседания;

2) участвуют в подготовке материалов к заседаниям Совета и проектов его решений;

3) принимают участие в обсуждении вопросов, рассматриваемых Советом.

Внеочередное заседание Совета, может быть проведено по решению председателя и (или) по предложению руководителя организации образования, и (или) по инициативе более одной трети от общего числа членов Совета.

15. При рассмотрении вопроса о соблюдении педагогической этики педагог имеет право на:

1) получение в письменном виде информации о рассматриваемом вопросе;

2) ознакомление со всеми материалами по рассматриваемому вопросу;

3) защиту своих прав и законных интересов всеми не противоречащими закону способами лично или через представителя в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан;

4) получение решения в письменном виде;

5) обжалование принятого решения в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

16. Деятельность члена Совета прекращается в случае наступления обстоятельств, предусмотренные пунктом 8 настоящего Положения, а также в случае смерти члена Совета.

17. По решению Совета, член Совета может быть выведен из его состава в случаях:

1) непосещения заседаний Совета более трех раз в течение года, за исключением времени нахождения в состоянии временной нетрудоспособности, освобождения от работы для выполнения государственных или общественных обязанностей, нахождения в отпуске, командировке;

2) подачи заявления члена Совета о выходе из состава Совета;

3) в случае разглашения деталей разбирательства в отношении педагога без его письменного согласия;

4) предусмотренных пунктом 16 настоящих Правил;

5) нарушения требований пункта 19 настоящих Правил.

18. Заседания Совета:

1) считаются правомочными, если на них присутствует не менее двух третей от общего числа членов Совета;

2) проводятся согласно Плану работы, но не реже одного раза в квартал, а также по мере поступления обращений и жалоб.

3) о дате и повестке дня Совета уведомляются работники, а также заинтересованные лица секретарем Совета не позднее 7 календарных дней до его проведения.

Члены Совета участвуют на его заседаниях без права замены.

19. Член Совета не может участвовать в обсуждении и голосовании по делу, если он либо совместно проживающие с ним близкие родственники связаны с лицом, в отношении которого рассматривается дело, родственными отношениями либо находятся в служебной или иной зависимости от указанного лица. Член Совета извещает членов Совета о данных обстоятельствах до обсуждения и голосования Совета по соответствующему делу.

20. Совет принимает решения простым большинством голосов от числа присутствующих на заседании членов Совета. При равенстве голосов голос председательствующего является решающим. Члены Совета не могут воздерживаться при голосовании.

21. В отсутствие председателя Совета по его поручению исполняет обязанности председателя один из членов Совета.

22. Заседание Совета оформляется в виде протокола, который подписывается председателем и секретарем Совета. Протокол заседания Совета - официальный письменный документ, отражающий ход заседания Совета и принятые на нем рекомендации. Протокол должен храниться в организации образования и должен быть включен в номенклатуру дел организации образования.

23. Обращение физического и (или) юридического лица, для рассмотрения которого не требуется получение информации от иных субъектов, должностных лиц, рассматривается Советом в течение пятнадцати календарных дней со дня поступления.

Обращение физического и (или) юридического лица, для рассмотрения которого требуется получение информации от иных субъектов, должностных лиц, рассматривается Советом и по нему принимается решение в течение тридцати календарных дней со дня поступления.

Об итогах его рассмотрения должно быть незамедлительно сообщено заявителю на самом заседании либо по итогам его рассмотрения секретарем Совета.

24. Рассмотрение дела в отношении педагога приостанавливается на период:

- 1) временной нетрудоспособности;
- 2) нахождения в отпуске или командировке;
- 3) освобождения от исполнения своих должностных обязанностей на время выполнения им государственных или общественных обязанностей;
- 4) нахождения на подготовке, переподготовке, курсах повышения квалификации и стажировке.

25. Секретарем принимаются меры по извещению лиц, привлекаемых к ответственности, о месте и времени проведения заседания Совета не позднее, чем за 7 календарных дней.

Рассмотрение дела на заседании Совета может происходить без участия лиц, привлекаемых к ответственности, если они были надлежащим образом извещены о времени и месте заседания Совета не менее чем за три дня до проведения заседания.

26. Надлежащим извещением в настоящих Правилах признается извещение лица письмом, заказным письмом или телеграммой, которые вручаются ему лично или кому-то из совместно проживающих с ним совершеннолетних членов семьи под расписку либо с использованием иных средств связи, обеспечивающих фиксирование извещения или вызова.

27. При рассмотрении вопроса ответственности педагога на заседании Совет разрешает следующие вопросы:

- 1) имело ли место конкретное действие (бездействие), являющееся основанием для рассмотрения ответственности педагога;
- 2) является ли это действие (бездействие) нарушением этики;
- 3) совершено ли это нарушение этики педагогом;
- 4) усматривается ли вина педагога в совершении нарушения.

28. По итогам рассмотрения дела Совет рекомендует руководителю организации образования налагать и (или) не налагать соответствующее взыскание на педагога.

29. Решение Совета носит рекомендательный характер.

30. Руководитель организации образования при рассмотрении рекомендации Совета принимает решение в соответствии с требованиями трудового и иного законодательства.

31. Разбирательства в отношении педагога и принятые на их основании решения могут быть преданы гласности только с его письменного согласия.

Секретарь Совета письменно сообщает заявителю результаты рассмотрения его обращения в установленные законодательством сроки.

При этом, заявителя информируют о необходимости соблюдения требований пункта 4 статьи 16 Закона Республики Казахстан «О статусе педагога» и пункта 31 настоящих Правил.

19104 m. 10/10/10
examen 11. 11. 10
M. 10. 10. 10. 10. 10.
10. 10. 10. 10. 10.

